

Dagelijks worden wij door onze voorlichtingsmedia hiertoe aangespoord en wordt er verteld welke ontoelaatbare fouten wij begaan als wij ons hiervan niets aantrekken. Dat is een goede zaak, want wij vergeten in de roes van onze technische mogelijkheden en toekomst-veroveringen bijna dat er grenzen zijn aan de mogelijkheden van ons eigen milieu. Het is echter niet voldoende wanneer wij ons van onze fouten bewust zijn; het is slechts een deel van het op gang gekomen proces om ons weer in het spoor te brengen. Daartoe hoort ook dat men in staat is aan te voelen, dat de factoren die ons milieu bepalen onderling met elkaar in verband staan, dat in de natuurlijke orde evenwicht is of dat dit bewerkstelligd wordt en dat wij mensen zelf een onderdeel zijn van ons eigen milieu.

Veel lezers van dit Tijdschrift zullen deze affiniteit tot de natuurlijke nauwelijks of niet verloren hebben, want allen zijn in meer of mindere mate in hun werk of als belangstellende bewust betrokken bij de oecologische processen van de natuur. Geheel anders ligt dat bij de bewoners van de grote stedelijke en industriële agglomeraties. Het beleven van deze processen is daar slechts in zeer beperkte mate mogelijk. De affiniteit tot het "natuurlijke" is verloren; de waardering van het eigen milieu is dikwijls eenzijdig. Het is uitermate belangrijk deze affiniteit weer te ontwikkelen. Pas dan weer kunnen met zin de verschillende criteria worden gebruikt om het belang en alle waarden van ons milieu uiteen te zetten.

Een belangwekkend en interessant initiatief hiertoe vindt u beschreven in het artikel van Bert Schut: "School in Bos" wordt vervolgd. Het initiatief is geboren in Duitsland en door het enthousiasme van Schut overgebracht naar Nederland. Het resultaat is een commissie: "Schoolbossen c.a. in Nederland", gesteund door een aantal organisaties. De commissie stelde zich ten doel een nota uit te brengen waarin de weg wordt aangegeven op welke wijze men de leerlingen van de laagste klassen van het middelbaar

onderwijs en de leerlingen van de hoogste klassen van het basisonderwijs één of twee weken daadwerkelijk in bos en landschap kan laten vertoeven. De opzet is ze op deze manier iets te laten beleven, dat tot erkenning en waardering van ons milieu en de natuurlijke processen daarin kan leiden. De nota is uitgebracht met medewerking van schoolbiologen en gepresenteerd en toegelicht aan de interdepartementale Adviescommissie voor Natuurbescherming en Opvoeding, met het verzoek deze te beoordelen om zo mogelijk samen verder wegen te zoeken tot realisatie van het plan. Dit gebeurde in 1970 en helaas heeft zich op die weg sindsdien geen verdere ontwikkeling meer voorgedaan.

Gelukkig werd deze stilstand doorbroken door de deelnemers in de Commissie, met name met de gemeente Apeldoorn als belangrijke stimulator, door de proef op de som te nemen.

Men gaf kinderen uit Amsterdam een cursus in de Apeldoornse bossen. En met welk uitstekend resultaat! Dat is ook niet verwonderlijk, want er is een groot aantal deskundigen om dit soort cursussen te begeleiden: medewerkers van het Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Gemeentelijke Plantsoenendiensten, de NV Heidemaatschappij Beheer etc.

Alleen het organisatorische kader is nog nodig, bijv. een stichting, die de medewerking van departementen, scholen, gemeenten en andere instanties en organisaties kan coördineren.

Het is strikt noodzakelijk om dit belangrijke stuk educatie geïntegreerd in de lesroosters van het onderwijs van de grond te krijgen. Wie maakt zich hiervoor sterk? Ziet de vereniging van de Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij hier een initiatief om zich voor in te zetten, gedachtig aan haar hernieuwde opstelling om belangrijke initiatieven t.a.v. maatschappij- en milieuontwikkeling te steunen en te stimuleren? De gegeven steun aan de testcase in Apeldoorn, evenals de bedoeling om dit ook te doen in 1973, maar dan voor meer dan één geval wijzen reeds in die richting.